

NVEs vedtak

Nedlegging av Senneruddammen

Sørums kommun i Akershus fylke

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	Nedre Romerike Vannverk AS
Referanse	201705725-20
Dato	24.04.2019
Ansvarlig	Gry Berg
Saksbehandler	Anne Johanne Rognstad

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9

7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18

8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B

6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Innhold

Dampakke Romerike	2
Sammendrag	4
Søknad	5
Høring og distriktsbehandling	7
NVEs vurdering – dampakke Romerike.....	10
NVEs vurdering - Senneruddammen	14
NVEs konklusjon og vassdragskonsesjon.....	17
Forholdet til annet lovverk	19

Dampakke Romerike

Nedre Romerike Vannverk AS (NRV) har søkt om tillatelse til å legge ned 10 damanlegg med totalt 14 dammer i Fet, Sørum, Skedsmo, Lørenskog, Rælingen og Nittedal kommuner i Akershus. Magasinene har tidligere vært en del av drikkevannsforsyningen på Romerike, men inngår ikke lenger i drikkevannsproduksjonen.

NVE har hatt en felles behandling av søknadene om nedlegging av dammene. Dokumentnummeret for de 10 vedtakene er angitt i tabellen under. I disse dokumentene er sakene referert til under fellesnavnet dampakke Romerike eller nedleggingspakka.

Damanlegg	Kommune	Dok.-nummer
Høldippeldalen (hoveddam og sperredam)	Nittedal	201705706-29
Lunderås	Sørum	201705721-20
Bæreggtjern	Sørum	201705718-17
Sennerud	Sørum	201705725-20
Abbotjærn	Fet, Sørum	201705701-25
Tientjærn	Fet	201705703-27
Åmodtdammen (hoveddam og to sperredammer)	Rælingen, Lørenskog	201705716-39
Ramstadsjøen (hoveddam og sperredam)	Rælingen	201705713-26
Østbypotten	Lørenskog	201705704-26
Lundertjærn	Skedsmo	201705724-21

En samlet behandling av sakene er valgt for å gjøre det enklere for NVE å vurdere samlet belastning av de konsesjonssøkte tiltakene og gi en mer helhetlig oversikt over fordeler og ulemper for allmenne interesser. En felles høringsutsendelse av sakene gjør det også lettere for høringsparter å vurdere sakene opp mot hverandre og gi mer grundige innspill på samlet belastning.

Under behandling av søknadene i dampakke Romerike har NVE vurdert hver enkelt sak for seg og vurdert sumvirkningene av nedleggingene der hvor vi har funnet dette relevant.

Relevant lovverk

Søknaden er behandlet etter § 41 i vannressursloven som gir adgang til å legge ned vassdragsanlegg. Hvis nedlegging kan føre til påtakelig skade eller ulempe for allmenne interesser, kreves konsesjon etter § 8. § 41 sier at søknad om nedlegging skal innvilges om ikke særlige grunner taler imot, som i stor grad gir dameier en rett til å legge ned vassdragsanlegget. I forarbeidene til vannressursloven står det om særlige grunner til å nekte nedlegging:

«I praksis vil det ikke være aktuelt å nekte konsesjon til nedlegging i andre sammenhenger enn i forbindelse med overføring av anlegget etter § 42, eller hvis anlegget blir fredet etter kulturminnevern, eventuelt som en del av et biotopvern etablert etter naturvernloven.»

Ut i fra den informasjonen NVE besitter er det ingen av damanleggene eller vannene som er fredet etter kulturminneloven eller som inngår som en del av et biotopvern.

Med bakgrunn i vannressursloven § 41 gir NVE tillatelse til nedlegging for alle de omsøkte damanleggene listet i tabellen ovenfor. Det framgår av NVEs vilkår hvordan nedleggingene skal gjennomføres. Se NVEs vedtak tilknyttet sakene for mer informasjon.

Flere av kommunene har stilt seg positive til å ta over ansvaret for noen av dammene (i sin kommune). Det er per i dag ikke gjort noen bindende avtaler. Dette er et spørsmål som må avklares mellom NRV og de kommunene det gjelder, og har ikke vært tema i NVEs behandling av dampakke Romerike.

NVE stiller seg positive til eventuelle overtakelser etter § 42. Hvis et eller flere av damanleggene ønskes overdratt til en kommune må dette meldes til NVE innen 15 dager fra en avtale mellom NRV og kommunen er underskrevet, jf. § 2-9 i damsikkerhetsforskriften.

Vi minner om at ved en rehabilitering av dam hvor vannstanden påvirkes må det sendes søknad om midlertidig tillatelse til dette i god tid før arbeidet settes i gang.

Øvre og Nedre Rygge vann

I utgangspunktet bestod dampakke Romerike av 12 damanlegg. NVE har imidlertid valgt å ta Øvre og Nedre Rygge vann ut av pakken. Dette har vi gjort fordi sakene med Øvre og Nedre Rygge vann har bydd på delvis andre vurderinger enn resten av pakka. Blant annet er Rygge vann del av et nylig vedtatt naturreservat, og NVE har valgt å gjennomføre en ekstra høringsrunde med Fylkesmannen i Oslo og Viken før vi fatter vedtak. Å vente på dette ville forsinket resten av nedleggingspakka.

Vedtaket for Øvre og Nedre Rygge vann kan ventes i løpet av første halvdel av 2019.

Sammendrag

Nedre Romerike vannverk (NRV) søker om konsesjon til å legge ned Senneruddammen. Dammen er tidligere en del av reservevannforsyningen til Nedre Romerike Vannverk AS (NRV). NRV overdro alle dammer som inngikk i produksjonen til Nedre Romerike Vannverk IKS pr 1. januar 2008. Senneruddammen er i dag dermed overflødig som drikkevanns- og reservevannkilde.

Senneruddammen ligger i et skog- og turområde tett inntil bebyggelse ved Sennerud. Vannspeilet er et antatt kunstig vannspeil etablert av en betong gravitasjonsdam. Dammen er i konsekvensklasse 3, og NRV har søkt om konsesjon til å legge ned dammen. En eventuell nedleggelse av dammen vil føre til at vannspeilet forsvinner og at det kun blir igjen et bekkeløp.

Sørum kommune mener at nedleggingen vil ha negativ effekt på landskap, friluftsliv og naturmangfold. **Fylkesmannen i Oslo og Akershus** uttaler seg om konsekvensene på naturmangfold og vannkvaliteten i vannet. **Akershus Fylkeskommune** skriver i sin uttalelse at Senneruddammen ligger i et viktig friluftslivsområde og kommenterer forholdet til vannkvalitet. **Nedre Romerike brann- og redningsvesen** skriver at nedleggingene på Nedre Romerike vil gå ut over deres beredskap ved skogbrann. **FNF-Akershus** mener vannet har verdi for både friluftsliv og naturmangfold og fraråder å legge ned Senneruddammen. **Sørum Natur og Miljøvern** mener Senneruddammen med omkringliggende område utgjør et viktig nærmiljøområde for Sørumsand.

De største negative konsekvensene ved tiltaket vil være knyttet til varig tørrelegging av reguleringssonene og anleggsarbeid i et attraktivt nærområde for tur og friluftsliv. I henhold til vannressursloven § 41 skal nedleggelse innvilges om ikke særlige grunner taler imot. Med bakgrunn i den informasjonen NVE besitter foreligger det ingen særlige grunner for å avslå søknaden fra NRV i henhold til vannressursloven § 41 og 42.

§ 41 i vannressursloven sier at konsesjon til nedlegging skal gis så fremt ikke særlige grunner taler imot. I denne saken har ikke NVE funnet særlige grunner som taler imot nedlegging av Senneruddammen. NVE gir Nedre Romerike Vannverk AS tillatelse etter vannressursloven §§ 8 og 41 til å legge ned Senneruddammen. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

NVE minner om at Sørum kommune har anledning til å overta Senneruddammen, i henhold til vannressursloven § 42.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Nedre Romerike Vannverk AS, datert 11.12.2017:

«Nedre Romerike Vannverk AS ønsker å legge ned dam 4515 Senneruddammen i Sørums kommuner i Akershus, og søker herved om følgende tillatelser:

I. Etter vannressursloven, jf. §§ 8 og 41, om tillatelse til:

- å legge ned Senneruddammen»

Senneruddammen, endelig omsøkte hoveddata

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	0,33
Spesifikk avrenning	l/(s·km ²)	18,8
Middelvannføring	l/s	6,2
DAGENS MAGASIN		
Overflateareal	km ²	0,057
HRV	moh.	177
LRV	moh.	
Magasinvolum	mill.m ³	0,02
NYTT MAGASIN		
Overflateareal	km ²	Magasinet vil trolig erstattes av en bekk
Endring i vannstand	m	-5

Om søker og begrunnelse for nedlegging av dammen

Nedre Romerike Vannverk AS (NRV) (org nr. 992110996) er søker. De søker om nedlegging av Senneruddammen (klasse 3). Nedre Romerike Vannverk AS (NRV) ble stiftet i 1971 som et interkommunalt selskap eid av Fet, Lørenskog, Rælingen, Skedsmo, Sørums kommuner. Da IKS'et ble opprettet i 2008 ble alle dammer som inngikk i drikkevannsproduksjonen overdratt. Dammene som ikke inngikk i drikkevannsproduksjonen forble i NRV AS' eie. NRV AS er ikke involvert i driften av NRV IKS. NRV AS er besluttet nedlagt, derfor må dammene selskapet eier legges ned eller overtas av andre.

NRV AS har vært i dialog med Sørums kommune om overdragelse av dammen, men det har foreløpig ikke lyktes å inngå en avtale om overtagelse. Det har pågått samtaler mellom dameier og vertskommuner siden 2009 uten at man har besluttet hvordan dammene skal behandles. I det NRV er besluttet nedlagt, og avslutningstidspunktet er avhengig av overdragelse til Sørums kommune eller nedleggelse av dammen. Som en konsekvens av dette har selskapet besluttet å søke konsesjon for nedlegging av Senneruddammen.

En videreføring av eierskapet til Senneruddammen medfører kostnader til årlig tilsyn og vedlikehold. Det er beregnet en årlig kostnad på 55 000 NOK for å føre tilsyn med dammen. Beregnet kostnad for nødvendig vedlikehold av dammen er 1,4 til 2,4 MNOK. Kostnad for nedleggelse av dammen er beregnet til totalt 2,6 MNOK.

Beskrivelse av området

Senneruddammen ligger i Sørum kommune i Akershus, og tilhører Glommavassdraget med vassdragsnummer 002.D1.

Senneruddammen ligger i et skog- og turområde tett inntil bebyggelse ved Sennerud. Vannspeilet er et antatt kunstig vannspeil etablert av en gravitasjonsdam. Det er nylig foretatt oppgraderinger av området rundt dammen til bruk for rekreasjon og friluftsliv. Det går flere stier i området, som framstår som et viktig nærområde for friluftsliv.

Dammen ligger i utløpet av vannet og vannføringen ut av Senneruddammen går i dag som overløp. Dammen er 30 m lang og 5,4 m høy. Dammen er fundamentert på fjell, og det har mest sannsynlig ikke vært utsprengning av utløpet.

Teknisk plan

Fjerning av dam

Før arbeidene starter skal det tas borprøver som blir sendt til analyse. Hvis ikke betongen inneholder forurensede masser kan det deponeres på stedet. Det er anslått ca. 220 m³ betong og ca. 400 m³ løsmasser. Fyllingen på dammen fjernes gradvis fra toppen, mens betongen pigges bort og skilles fra armeringen. Det er planlagt deponi av betongen på stedet, mens armeringen fraktes til godkjent deponi.

Magasinet skal tappes kontrollert med hensyn til kapasitet i kulvert nedstrøms. Magasinet vil mest sannsynlig tappes med hevert, og naturlig tilsig skal slippes forbi dammen under hele anleggsperioden.

I dag går det en bru over dammen. Denne skal heises vekk ved oppstart av nedleggingen, og ved behov gjenbrukes etter at nedleggingen er gjennomført. Det skal etableres en midlertidig turvei over bekken under anleggsperioden.

Veier

Det ble etablert en midlertidig anleggsvei i forbindelse med oppgraderingen av flomløpet i 2013. Denne veien vil også benyttes under nedleggingen av dammen. Ankomsten til veien er fra Suluvegen og ned til skiløypa som går mellom boligfeltene på Sennerud. Veien følger skiløypa helt opp til dammen, ca. 1,2 km.

Massetak og deponi

Det søkes om deponi av fyllingsmassene og betongmassene i magasinet. Noe av massene vil brukes til arrondering av magasinkanten. Det vil være behov for å deponere ca. 400 m³ fyllingsmasser og 220 m³ betongmasser.

Arealbruk

Inngrep	Midlertidig arealbehov (m ² el. daa)	Permanent arealbehov (m ² el. daa)	Ev. merknader
Riggområdet	200		
Deponi		500	

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Senneruddammen og området nordover mot Sennerud har i Kommuneplan 2015 – 2027 (vedtatt 24.6.2016) formål friområde. Magasinet er i tillegg regulert i plan 94 - Vanddam ved Orderudåsen, hvor det står følgende:

«Omfatter vanddam og strandområder som skal bevares til rekreasjonsformål. Skjøtselen skal ta sikte på å bevare en naturlig sammensatt og variert vegetasjon. Det skal bevares en frodig randsone langs dammen samtidig som stedvis utsyn over vannflaten og tilgjengelighet til vannet skal opprettholdes. Etter at denne reguleringsplanen med bestemmelser er egengodkjent, kan det ikke inngås privatrettslige avtaler som er i strid med planen eller dens bestemmelser.»

Vanndirektivet

Senneruddammen inngår i vannforekomsten «002-3410-R sidebekker til Glomma, nedstrøms Rånåsfoss», som ikke er klassifisert som en vanntype. Vannforekomsten er i moderat tilstand og i risiko for å ikke oppnå god tilstand innen 2021. De viktigste påvirkningene er erosjon samt avrenning fra dyrket mark og infrastruktur (vann-nett.no). Men dette gjelder først og fremst for de delene av vannforekomsten som renner gjennom jordbruksarealer og bebyggelse, og ikke for Senneruddammen.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 12.06.2018 sammen med representanter for søkeren, kommunen, Fylkesmannen, NJFF-Akershus og Sørums natur og miljøvern. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Sørums kommune (27.04.18) uttaler at det foreligger en reguleringsbestemmelse for Senneruddammen som sier at vannet og strandområder skal bevares til rekreasjonsformål, og at en nedleggelse dermed krever en omregulering av området. Videre skriver kommunen at Senneruddammen er regulert til friluftsområde med egne bestemmelser, og er trolig av de damanleggene som har størst betydning for nærturterreng i Sørums. Videre skriver kommunen at området benyttes til rekreasjon gjennom hele året, og at stedet beskrives som en liten oase; et turvegknutepunkt med rasteplass, vannspeil og gangbru over demningen med levende vannfall. Sørumsand skole og barnehager i nærheten bruker området som turmål, samlingsplass og i undervisningssammenheng. I 2013 foretok Sørums kommune en oppgradering av området for bedre tilrettelegging for friluftsliv samt bedre sikring av dammen. Kommunen mener derfor at riving av damanlegg med høy brukerfrekvens (som Senneruddammen), og der resultatet er kraftige landskapsendringer vil ha stor negativ påvirkning på friluftslivet i Sørums. Sørums kommune ønsker at søker gjennomfører nærmere undersøkelser om det kan være kulturminneverdier tilknyttet dammene.

Videre opplyser kommunen om at Senneruddammen er fisketom, men det er observert mye froske- og paddeegg, og lokaliteten regnes med det å være en viktig dam for amfibier. I tillegg er det mye beveraktivitet i tilknytning til damanlegget. Sørums kommune stiller krav om at følgende avbøtende tiltak gjennomføres dersom damanlegget tillates revet:

- *«Under nedleggelse av damanlegg må anleggsområde sikres, stinett holdes åpent og stier legges om der det er nødvendig.*
- *Søker legger opp til at blottlagt areal skal tilbakeføres ved naturlig revegetering, en prosess som vil ta lang tid, og prege landskapsbildet lenge samt forringe vannkvaliteten i mange år. Sørums kommune mener at nytt landareal som kommer til syne ved senking av vannspeil må plantes til med stedeegne arter snarest mulig etter nedtapping. Dette for å sikre mot erosjon, utglidning og sjenerende terreng for friluftslivet.*
- *Sørums kommune ønsker også at vannet renses i anleggsfasen.*
- *Dersom et damanlegg skal legges ned er det ønskelig for ettertida og stedets historie at det settes opp skilt/tavle med informasjon og bilder som beskriver hvilken funksjon anlegget en gang hadde samt hvordan landskapet så ut den gang damanlegget eksisterte.*
- *Der det etableres anleggsvei til dammen under rivingsprosess, skal denne etableres med så lite terrenginngrep som mulig. Det må kun brukes naturlige masser. Veien bør følge terrengets kurver, og minimere behovet for skyting og oppfylling.*
- *Der det er etablert vei til damanlegg og denne kan være til stor nytteverdi for forvaltningen av skogområdene rundt, bør denne være tilgjengelig for skogbruket i ettertid. Veien bør holde veiklasse 3 etter normaler for landbruksveier, og ha egnet snuplass innerst. Disse skogsbilvegene vil også lette tilgjengeligheten til friluftslivsområdet for bevegelsehemmede.*
- *I NRVs utredning står det skrevet at betong fra dammen skal deponeres på stedet forutsatt at den ikke inneholder forurensede masser. Sørums kommune mener at all betong må transporteres ut. Betongen hører ikke naturlig hjemme i et skogbilde, og vil virke skjemmende for framtidig friluftsliv. Kommunen forutsetter at alle restene av dammen fjernes i sin helhet, og at arealet og vassdraget tilbakeføres til sin opprinnelige tilstand.*
- *Sørums kommune håper NVE stiller krav til gjennomføring av ytterligere undersøkelser for å få mer kunnskap om hvilke arter som befinner seg i dammene pr i dag samt hvordan riving av damanlegg vil påvirke vannkvaliteten. Samt at det stilles krav til avbøtende tiltak for å forhindre forringelse av vannkvaliteten.»*

Fylkesmannen i Oslo og Akershus (03.03.2018) skriver i sin uttalelse at Senneruddammen er fisketom og det er observert store mengder froskeegg og paddeegg, og at lokaliteten derfor antas å være en viktig dam for amfibier. Fylkesmannen skriver også at bever har tilhold ved dammen. En nedlegging av Senneruddammen vil føre til at vannspeilet forsvinner, og Fylkesmannen mener derfor at dette vil ha negativ betydning på naturmangfoldet. Dersom dammen fjernes anbefaler Fylkesmannen at det lages terskler for å få et vannspeil til amfibier. Videre skriver Fylkesmannen at nedlegging av Senneruddammen vil gi avrenning og forringelse av vannkvaliteten i vannforekomsten, og for å oppnå tilfredsstillende vannkvalitet anbefales det å sikre blottlagte områder med nytt dekke og etablering av kantsone til den nye «bekken». Fylkesmannen vurderer at tiltaket vil ha middels negativ påvirkning på vannkvaliteten.

Tiltaket vil ha liten til middels betydning for resipient. Nedleggelsen av Senneruddammen vil gi avrenning og forringelse av vannkvaliteten i vannforekomsten (002-3410-R Sidebekker til Glomma). For å oppnå tilfredsstillende vannkvalitet anbefales det å sikre blottlagte områder med nytt dekke og etablering av kantsone til den nye «bekken». Dersom dammen fjernes anbefales det å lage terskler for å få et vannspeil til amfibier.

Akershus fylkeskommune (02.01.2018) skriver i sin uttalelse at Senneruddammen ligger i et området som er kartlagt som viktig friluftslivsområde, og understreker at særlig vann som ligger i nærheten av bebyggelse har spesielt høy verdi. Videre skriver de at vannforekomsten er i moderat økologisk tilstand, og at det forutsettes at arbeidet gjennomføres på en slik måte at vannforekomsten ikke påvirkes negativt i anleggsfasen eller etter deponering av masser.

Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS (19.06.18) skriver at nedleggingene vil gå utover deres beredskap ved skogbrann. Hvis mange vann forsvinner eller senkes betyr det også at skogbrannhelikopter vil måtte hente vann lenger unna en eventuell skogbrann.

FNF-Akershus (07.04.2018) fraråder å legge ned Senneruddammen da vannet har verdi for både friluftsliv og naturmangfold. Videre mener FNF Akershus at det er lite dokumentasjon i søknaden på hvordan en nedleggelse vil påvirke landskapet, og de mener at en nedleggelse kan ha betydelige konsekvenser for landskapet. FNF Akershus mener at inngrepets omfang medfører at verdien på området vil synke og bli et mindre attraktivt opplevelsesområde og mindre attraktivt turmål. Senneruddammen er i et nærfriluftslivsområde, og med en såpass stor verdi for befolkningen mener FNF Akershus at tiltaket bør vurderes til stor negativ konsekvens for brukerinteresser og friluftsliv. Videre mener FNF at grunnlaget for konklusjonene i konsekvensutredningen på biologisk mangfold er for svake, og at tiltaket kan ha større negativ konsekvens på biologisk mangfold, da spesielt amfibier, enn hva søknaden har konkludert med.

Sorum Natur og Miljøvern (16.03.2018) skriver i sin uttalelse at Senneruddammen med omkringliggende område utgjør et viktig nærmiljøområde for Sørumsand og særlig for de tilliggende boligområdene Østby/Sennerud/Orderud.

NVEs vurdering – dampakke Romerike

Om dampakke Romerike

NVE har valgt å behandle de 10 søknadene om nedlegging samlet. Det har vi gjort for å gjøre det enklere for oss å vurdere samlet belastning og gi en mer helhetlig oversikt over fordeler og ulemper for allmenne interesser. En felles høringsutsendelse av sakene gjør det også lettere for høringsparter å vurdere sakene opp mot hverandre og gi mer grundige innspill på samlet belastning.

Under behandling av søknadene i dampakke Romerike har NVE vurdert hver enkelt sak for seg og vurdert sumvirkningene av nedleggingene der hvor vi har funnet dette relevant.

Søknaden er behandlet etter § 41 i vannressursloven som gir adgang til å legge ned vassdragsanlegg. § 41 sier at søknad om nedlegging skal innvilges om ikke særlige grunner taler imot, som i stor grad gir dameier en rett til å legge ned vassdragsanlegget.

NVE stiller seg positive til eventuelle overtakelser etter § 42. Hvis et eller flere av damanleggene ønskes overdratt til en kommune må dette meldes til NVE innen 15 dager fra en avtale mellom NRV og kommunen er underskrevet, jf. § 2-9 i damsikkerhetsforskriften. Det vil stilles krav til nye eiere av dammene, avhengig av hvilken konsekvensklasse dammene har.

Konsekvensklassifisering

Konsekvensklassen til en dam avhenger av hvilke konsekvenser et brudd i dammen gir. Det er fem konsekvensklasser. Dammer som er klassifisert i konsekvensklasse 4, 3, 2 eller 1, kan medføre fare for mennesker, miljø og eiendom dersom de bryter sammen. Anlegg uten de samme store konsekvensene, blir satt i konsekvensklasse 0.

De fleste dammene i dampakke Romerike mangler gyldig vedtak på konsekvensklasse, med unntak av damanlegg Høldippeldalen. NRV har imidlertid foreslått konsekvensklasser for de andre dammene til NVE, og det er disse vi forholder oss til i behandlingen av dampakke Romerike. De foreslåtte og vedtatte konsekvensklassene for dampakke Romerike er listet opp i tabellen under. Som det kan ses i tabellen er de fleste dammene foreslått å ligge i en klasse som ikke er null, som vil si at brudd ved dammen kan medføre fare mennesker, miljø eller eiendom.

Per i dag oppfyller ikke dammene sikkerhetskravene i damsikkerhetsforskriften, og en nedlegging av dammene vil fjerne risikoen for skader ved dambrudd. NVE mener at hensynet til sikkerhet veier tungt i disse sakene.

Damanlegg	Foreslått konsekvensklasse
Høldippeldalen	
Hoveddam	4 ¹
Sperredam	4 ¹
Dam Lunderås	2
Dam Bæreggtjern	1

¹ Konsekvensklasse 4 ble vedtatt for damanlegg Høldippeldalen i brev fra NVE datert 19.10.17.

Dam Sennerud	3
Dam Abbortjern	0
Dam Tientjern	2
Åmøtdammen	
Hoveddam	2
Sperredam vest	3
Sperredam sør-vest	0
Ramstadsjøen	
Hoveddam	3
Sperredam	1
Dam Østbyputten	3
Dam Lundertjern	0

Naturmangfold

Det er ikke registrert naturtyper ved eller rundt magasinene som er direkte knyttet til vannet eller spesielt fuktighetskrevende, med unntak av naturtypen innsjø som er omtalt i avsnittet *Forholdet til naturmangfoldloven*. Det er få tilfeller hvor nedleggingsplanene (iberegnet både vannspeilsendring og terrenginngrep) påvirker registrerte naturtyper.

Det er heller ikke registrert vannlevende rødlistede arter i eller ved magasinene som skal legges ned, med unntak av Lundertjern hvor det er registrert edelkreps (EN – truet). Samtidig er det gjort funn av edelkreps i nærområdet til alle vannene i nedleggingspakken, og vi antar derfor at det er potensiale for edelkreps i vannene. Før anleggsarbeidene starter må det undersøkes om det fins edelkreps i hvert enkelt magasin. Dersom arten fins i magasinet og blir negativt påvirket, skal søker ta kontakt med Fylkesmannen i Oslo og Viken for en vurdering av tiltak.

Flere av høringspartene har fokus på artene og det biologiske mangfoldet som tilhører vannene. NVE mener likevel at dette er arter og natur som er vanlig for regionen, og at en nedlegging ikke vil påvirke sårbare og truede arter eller natur.

Fisk og fiske

I vassdragene rundt Oslo og på Romerike er det en rekke forskjellige fiskearter. I næringsrike innsjøer og elver finnes hvitfisk som gjedde, abbor og ulike karpefisker. For de mange skogsvannene i marka er det ørret som dominerer, men det finns også vann med andre arter. Det drives et utstrakt fiskestellarbeid av fiskeforeningene i Oslo og Akershus ved at flere vann kalkes og at det årlig settes ut ørret. Arbeidet har gitt gode resultater og det er derfor mange flotte fiskeplasser. Fiske vurderes til å være en svært viktig del av friluftslivet som utøves i vassdragene i Oslo og på Romerike.

For det enkelte vann vil nedlegging av en dam ha en negativ påvirkning på fisk ved at leveområdene reduseres eller forsvinner helt. Men sett under ett vil en nedlegging av de 10 tidligere

drikkevannskildene som NRV nå har søkt om, bety lite for fiskebestandene og for muligheten til å drive fritidsfiske i Oslo og på Romerike.

Friluftsliv

Både lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, har skrevet i sine høringsuttalelser at friluftslivsverdien knyttet til vann og vannspeil er stor. NVE er klar over og enig i at magasinene som nå er omsøkt nedlagt har stor verdi for friluftslivet, lokalt og delvis også regionalt. Fordi verdien er knyttet til vannspeilet er det også klart at nedlegginger av dammer vil få delvis store konsekvenser for friluftslivet, og vil, i mange av de sakene som nå er til behandling, forringe området verdi som turterreng.

Vannspeil er ofte et turmål i seg selv, eller en spesiell kvalitet ved en tur. Stille vannspeil inviterer til ro, og urolige vannoverflater som følge av vind og vær kan være et dramatisk trekk ved et landskap. Tilgjengelige bredder inviterer til bading, lek og fiske.

To av magasinene i denne nedleggingspakka ligger delvis i statlig sikra friluftsområder. Tiltak i statlig sikra friluftsområder må godkjennes av Fylkesmannen. Flere av magasinene ligger i kartlagte friluftsområder med verdi viktig eller svært viktig. Seks av magasinene ligger innenfor markagrensa, og tiltak her må avklares opp mot markaloven. Flere av magasinene er omtalt som nærturterreng, områder som ligger i gangavstand fra boligområder og som derfor er svært hyppig brukt.

Det går stier opp til og rundt de fleste av vannene, og skiløyper på tvers. Konsekvensene for bruken av disse varierer og avhenger av hvor mye vannspeilet blir senket når dammen er borte. En annen konsekvens av nedlegging av dammen er at overflatearealet reduseres, og med det at store områder blir tørrlagt. Det varierer fra sak til sak hvor stor reduksjonen i overflatearealet er, men for Bæreggtjernet, Høldippeldalen, Lunderåsdammen og Senneruddammen vil vannspeilet bli helt borte.

Kulturminner

Det er ingen registrerte kulturminner ved noen av damanleggene. Alle kulturminner er imidlertid ikke registrert. NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsending av plan for gjennomføring. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jamfør kulturminneloven § 8 (jamfør vilkårenes pkt. 3).

Vannkvalitet

Høldippeldalen drenerer til Nitelva oppstrøms samløpet med Fjellhammarelva og Leira. Ramstadsjøen, Øystbypytten og Åmodtdammen drenerer til Fjellhammarelva som har samløp med Nitelva like oppstrøms Øyeren. Lunderåsdammen drenerer til Leira, som også har samløp med Nitelva like ovenfor Øyeren. Tientjern og Lundertjern drenerer til Nitelva nedstrøms samløpet med Fjellhammarelva og Leira, og Senneruddammen, Abbortjern og Bæreggtjernet drenerer til Glomma oppstrøms Øyeren. Sett under ett drenerer alle vannene mot Nitelva eller Glomma oppstrøms Øyeren, men NVE mener allikevel at vannene ligger spredt geografisk og de aller fleste vannene drenerer i forskjellige mindre bekker før de når hovedelva.

Nedlegging av dammene vil kunne gi noe økt transport av suspendert materiale under nedtapping, anleggsfasen og under kraftige nedbørsepisoder. Dette gjelder særlig rett etter nedtapping, hvor sedimentene i reguleringssonen er blottlagte. Effekten vil avta gradvis når vegetasjonen etableres og stabiliserer sedimentene mot erosjon i overflaten. NVE mener at vannkvaliteten vil kunne bli dårligere

i en periode under nedtapping og under anleggsarbeidet, men at vannkvaliteten vil stabilisere seg når reguleringssonen har fått et vegetasjonsdekke. Vår vurdering av nedleggingenes betydning for vannkvalitet på lengre sikt er derfor at samtlige bekker og tjern som omfattes av nedleggingen, innen noen få år vil oppnå tilsvarende vannkvalitet som de har i dag.

Samtidig mener NVE at vannene utgjør en liten del av det totale nedbørfeltet, og at påvirkningen på vannkvaliteten i de større elvene ikke vil bli nevneverdig endret som følge av tilført suspendert materiale. Samlet sett mener NVE at nedlegging vil ha liten effekt på vannkvaliteten nedover i vassdraget.

Revegetering

Forholdet til revegetering har vært et viktig tema i høringen. Flere høringsparter har uttalt at revegetering vil være viktig for å avbøte negative konsekvenser for friluftslivet, landskapet og vannkvalitet.

Dammedlegging med påfølgende senkning av vannstand vil føre til at arealer som tidligere var under vann eksponeres. NVE har erfaring med at etter senkning vil forholdene på steder det ikke er nakent fjell eller ur være godt egnet, og ha gode forhold for at terrestriske planter og dyr etableres. Ny vegetasjon vil raskt etablere seg.

Vi vurderer også at tiltak som tilkjøring av nye masser vil kunne være negativt for magasinbunnen. Dette kan spre uønskede arter, og inngrepene kan bli vesentlig større ved at det må etableres adkomstveier for å få tilgang til hele magasinet. Der adkomstveiene legges nede i magasinet mener vi at hjul- og beltekjøretøy på bunnsedimentene øker faren for uønsket transport av sedimenter ut i vassdraget.

Noen steder i magasinet vil det imidlertid være områder med bart fjell eller tynt dekke, hvor naturlig planteetablering vil ta lenger tid. Tross risiko for spredning av uønskede arter, kan påfylling av masser være et mulig avbøtende tiltak for raskere etablering av vegetasjon. I plan for gjennomføring av nedleggingene skal mål for revegetering beskrives av NRV. Dette følges opp av NVEs miljøtilsyn.

Opprydding

Ved nedlegging av dammer vil tidligere magasinbunn tørrlegges og det vil ofte ligge igjen søppel og gammelt avfall. NVE mener at det er riktig å pålegge NRV å fjerne og rydde opp i søppel som tidligere er dumpet i magasinene ved en evt. konsesjon.

Samfunnsmessige fordeler

De fleste av dammene er foreslått i ligge i konsekvensklasse 1-4. Hvis en dam i klasse 4 går til brudd vil dette føre til skader på boenheter, infrastruktur, samfunnsfunksjoner mm. Å legge ned klassifiserte dammer fjerner risikoen for skader ved dambrudd.

NVEs vurdering - Senneruddammen

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Vannstanden i Senneruddammen varierer i dag med tilsiget, og det er ingen aktiv regulering av vannet. Ved en nedlegging av dammen vil vannspeilet forsvinne, og det vil kun drenere en bekk gjennom det som i dag utgjør Senneruddammen.

De store flommene i vassdraget opptrer i hovedsak vår og høst. Senneruddammen har i dag noe flomdempende effekt. Dersom dammen fjernes vil vannets overflateareal forsvinne, noe som vil ta bort den flomdempende effekten vannet har i dag. Samtidig har det ikke vært noen aktiv regulering av vannet, og NVE mener at endringen ikke er av en slik karakter at den vil ha særskilte konsekvenser lenger ned i vassdraget.

NVE vurderer det slik at tiltaket ikke er til nevneverdig negativ påvirkning på hydrologiske forhold.

Grunnvann

Grunnvannstanden og magasin vannstand er hydraulisk knyttet sammen. Som regel vil grunnvannstanden rundt et magasin variere med vannstanden i magasinet, men med varierende forsinkelser.

Konsekvensene av senket grunnvannstand er avhengig av hva slags løsmasser som er rundt magasinet. Grovere masser er mer stabile enn leirerike masser. Rundt Senneruddammen er det i hovedsak tynn hav-/strandavsetning. Området ved innløpsbekken i sør består av myr og sumpskog, som er avhengig av høy grunnvannstand. Siden vannspeilet i Senneruddammen vil forsvinne vil ev. grunnvann knyttet til områdene rundt vannet påvirkes, og dette vil trekke ned grunnvannstanden i myren. Tørrlegging av myr mener vi er negativt.

For å ikke øke risikoen for utgliding og kollaps i massene rundt Senneruddammen bør senkningshastigheten holdes lav.

Naturmangfold

Naturtyper

Det er ikke registrert naturtyper ved eller rundt Senneruddammen som er direkte knyttet til vannet eller spesielt fuktighetskrevede. Imidlertid er det ofte knyttet et frodig dyre- og planteliv til vannspeil.

Arter

Fylkesmannen skriver i sin høringsuttalelse at Senneruddammen er en viktig lokalitet for amfibier, og at det er observert store mengder froskeegg og paddeegg i dammen. Fylkesmannen anbefaler derfor å etablere små terskler i dammen for å opprettholde et lite vannspeil til amfibier. NVE er enig i at dette kan virke som et godt avbøtende tiltak, men vil påpeke at også terskler trenger en ansvarlig eier. Siden dette er en nedleggings sak vil derfor ikke NVE pålegge terskler i Senneruddammen ved en ev. konsesjon til nedleggelse.

Det er funnet edelkreps i vann rundt Senneruddammen, og vi antar derfor at det er potensiale for edelkreps i Senneruddammen også. Før anleggsarbeidene starter må det gjennomføres undersøkelser for å avkrefte eller bekrefte forekomsten. Hvis det fins edelkreps i Senneruddammen skal ikke nedtappingshastigheten overgå 15 cm/døgn. Dersom Senneruddammen tappes ned så mye at eventuell

bestand av edelkreps vil få betydelig dårligere levekår må søker ta kontakt med Fylkesmannen for en vurdering av om individer bør flyttes fra Senneruddammen.

Forøvrig er Senneruddammen fisketom, og det har derfor ikke vært nødvendig å vurdere forholdet til fisk og fiske.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om nedlegging av Senneruddammen legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, miljørapport, høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart. Nedlegging skiller seg også fra utbygging ved at dameier i utgangspunktet har en rett til å få lagt ned et damanlegg. NVE skal innvilge søknad om nedlegging med mindre særlige grunner taler imot. NVE vurderer ut fra de registreringene som er gjort at potensialet for nye registreringer av viktige naturtyper eller rødlistede arter ikke er spesielt stort. Et eventuelt noe bedre kunnskapsgrunnlag ville ikke endret NVEs vedtak i saken. Derfor mener vi at det er innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak om nedlegging. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldloven § 8.

Fordi det, etter NVEs vurdering, foreligger tilstrekkelig kunnskap om virkninger nedleggingen kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke skal tillegges særlig vekt. Et unntak fra denne vurderingen er hvorvidt det er edelkreps i Senneruddammen. NVE mener at hensynet til edelkrepsen ivaretas av vilkåret om undersøkelse av mulig bestand og tiltak.

Det er ikke gjort funn av rødlista eller sjeldne arter i tilknytning til Senneruddammen. Nedlegging av Senneruddammen vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5.

NVE har også sett påvirkningen fra nedlegging av Senneruddammen i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Det er mange innsjøer og tjern i Romerike og Oslomarka, både naturlige og oppdemmede, med likt eller liknende naturmiljø. Sånn sett er ikke de omsøkte nedleggingene avgjørende for naturmiljø tilknyttet innsjø/tjern, men i mindre områder med færre vann vil nedleggingene samlet kunne ha en lokal negativ effekt på antall innsjøer. Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er dermed blitt vurdert, jamfør naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke som så stor at den blir avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Friluftsliv og brukerinteresser

Flere av høringspartene har uttalt at Senneruddammen er en viktig del av et nærfriluftslivområde som benyttes mye av lokalbefolkningen i Sørumsand. Det går flere stier inn til vannet, og det er merker etter mye bruk av området på nordsiden av vannet. Her går det også en bro over dammen. NVE mener

at vannet er viktig i nærfriluftslivområdet, og en nedlegging vil kunne ha negativ konsekvens for friluftsliv og brukerinteresser knyttet til området.

Landskap

Nedlegging av Senneruddammen vil blottlegge områder som i dag ligger under vann. Området rundt vannet vil endre karakter, og selv om NVE mener at revegeteringen vil skje raskt, jf. kap. om vannkvalitet, mener vi at det vil ta ang tid før de blottlagte områdene oppleves som en del av skoglandskapet.

Når det gjelder omsøkt veibygging og deponi er dette også forhold som vil påvirke landskapet. Sørum kommune skriver i sin høringsuttalelse at det ikke må tillates deponi lokalt og at veien inn til damanlegget må utføres skånsomt og med så lite terrenginngrep som mulig. Veier og deponi fører til inngrep i naturen som påvirker lanskapsopplevelsen. I likhet med kapittel om brukerinteressene mener NVE at landskapet rundt Senneruddammen vil bli negativt påvirket av tiltaket.

For å eventuelt deponere masser utenfor godkjent mottak skal det være sikkert at massene er rene. Det er Fylkesmannen i Oslo og Viken som er forurensningsmyndighet. Dameier må avklare deponispørsmålet med Fylkesmannen i Oslo og Viken etter forurensningsloven.

Kulturminner

Det er ingen registrerte kulturminner i tiltaksområdet. NVE vil allikevel understreke at det ved en ev. konsesjon vil det påligge utbygger en aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle treffe på kulturminner, jf. kulturminnelovens § 8 andre ledd. Om det blir gitt konsesjon til de omsøkte planene viser NVE til vilkår, som ivaretar kulturminner.

Oppsummering

De største negative konsekvensene ved tiltaket vil være knyttet til varig tørlegging av reguleringssonene og anleggsarbeid i et attraktivt nærrområde for tur og friluftsliv. I henhold til vannressursloven § 41 skal nedleggelse innvilges om ikke særlige grunner taler imot. Med bakgrunn i den informasjonen NVE besitter foreligger det ingen særlige grunner for å avslå søknaden fra NRV i henhold til vannressursloven § 41 og 42.

NVEs konklusjon og vassdragskonsesjon

§ 41 i vannressursloven sier at konsesjon til nedlegging skal gis så fremt ikke særlige grunner taler imot. I denne saken har ikke NVE funnet særlige grunner som taler imot nedlegging av Senneruddammen. NVE gir Nedre Romerike Vannverk AS tillatelse etter vannressursloven §§ 8 og 41 til å legge ned Senneruddammen. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

NVE minner om at Sørum kommune har anledning til å overta Senneruddammen, i henhold til vannressursloven § 42.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Denne konsesjonen bortfaller hvis ikke rivingsarbeidet er satt i gang senest tre år etter at konsesjonen ble gitt, jf. vannressursloven § 27. Det samme gjelder hvis arbeidet deretter blir innstilt i mer enn to år. NVE kan forlenge fristen én gang med inntil tre nye år.

Hvis konsesjonen eller konsesjonsvilkårene brytes kan det ilegges overtredelsesgebyr, eller straff med bøter eller fengsel inntil tre måneder, jf. vannressursloven §§ 60 a og 63 første ledd bokstav c.

Vi minner også om at konsesjonæren plikter å varsle NVE om eventuelle navne- og/eller adresseendringer frem til selskapet er lagt ned.

Konsesjonsvilkår for nedlegging av Senneruddammen

Punktene under oppsummerer føringer og krav som ligger til grunn for konsesjonen. Det kan likevel forekomme at det er gitt føringer andre steder i dette dokumentet som ikke har kommet med her. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dette dokumentet gjelder.

NVE gir tillatelse på følgende vilkår:

Plan for gjennomføring

- Det skal utarbeides en plan for gjennomføring av nedleggingen. Planen skal forelegges NVEs miljøtilsyn og godkjennes før arbeidet settes i gang. Kommunen skal ha anledning til å uttale seg om planene.

Vannstandsendringer

- Vannstanden i Senneruddammen skal senkes med en såpass lav hastighet at det ikke medfører urimelige ulemper/skader for naturmiljøet og innsjøbreddene/innsjøbunnen. Dette innebærer blant annet tilstrekkelig lav hastighet for å unngå stor avrenning fra tørrlagt areal i Senneruddammen og for å unngå utgliding/erosjon fra breddene.

Undersøkelser

- Det må undersøkes om det fins edelkreps i vannet. Dersom arten fins i vannet og blir negativt påvirket, skal dameier ta kontakt med Fylkesmannen i Oslo og Viken for en vurdering av avbøtende tiltak.

Vei

- Det ble etablert en midlertidig anleggsvei i forbindelse med oppgraderingen av flomløpet i 2013. Denne veien skal også benyttes under nedleggingen av dammen. Ev nye inngrep skal gjennomføres skånsomt og medføre minst mulig varige sår.

- Håndtering av materialer og masser ved veibyggingen skal beskrives i planen som sendes til NVEs miljøtilsyn.

Deponi

- Forholdet til deponi skal avklares med Fylkesmannen i Oslo og Viken etter forurensingsloven.

Annet

- Det vil være NRV sitt ansvar å sørge for at stinettet holdes åpent rundt Senneruddammen.
- Det må informeres om nedleggingen og anleggsperioden på skilt ved parkeringsplassen og ved dammen/anleggsområdet.
- Det skal beskrives i plan for gjennomføring hvordan risikoen for å innføre uønskede/svartelistede arter til magasinområdene skal minimeres, med særlig fokus på anleggsmaskiner o.l.
- Ved nedtapping av Senneruddammen skal søppel som tidligere er dumpet i innsjøen ryddes og sendes til godkjent mottak. Kravet gjelder hele arealet som blir tørrlagt ved nedlegging av dammen.

Rune Flatby

Avdelingsdirektør

Gry Berg

seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Forholdet til annet lovverk - Senneruddammen

Forholdet til plan- og bygningsloven

Forskrift om byggesak (byggsaksforskriften) gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til forurensningsloven

Det må søkes Fylkesmannen om nødvendig avklaring etter forurensningsloven. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

Vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 skal vurderes når det fattes enkeltvedtak om ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst som kan medføre at miljømålene ikke nås eller at tilstanden forringes. Nedlegging etter vannressursloven §§ 8 og 41 medfører et nytt inngrep, men fjerner samtidig en eksisterende påvirkning. Etter vannforskriften § 12 kan nye inngrep i en vannforekomst gjennomføres selv om dette medfører at miljømålene i §§ 4-6 ikke nås eller at tilstanden forringes, forutsatt at visse betingelser er oppfylt. Den første betingelsen i § 12 er at alle praktisk gjennomførbare tiltak skal settes inn for å begrense negativ utvikling i vannforekomstens tilstand. Ved konsesjonsbehandlingen vurderer NVE praktisk gjennomførbare avbøtende tiltak som vil redusere skadene eller ulempene ved tiltaket. Videre er det betingelser om at samfunnsnyttan av nye inngrep er større enn tapet av miljøkvalitet og at hensikten med tiltaket ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Etter NVEs vurdering vil nedleggingen på sikt forbedre tilstanden i vannforekomsten, ved at den bringes tilbake til naturlige forhold, og tiltaket vil bidra til å nå målet om god økologisk tilstand.